

Čehijas valdība ir apstiprinājusi grozījumus Meža likumā. Būs izmaiņas par labu veselīgiem, noturīgiem un daudzveidīgiem mežiem.

Avots: Silvarium.cz

Vairāk iespēju meža īpašniekiem patstāvīgi pieņemt lēmumus, labāki nosacījumi mežu pielāgošanai klimata pārmaiņām, jauns atbalsts meža ekosistēmu pakalpojumu sniegšanai, vairāk vietas dabiskajiem procesiem un mazāk administrēšanas īpašniekiem - tie ir jaunievedumi Zemkopības ministrijas (ZM) sagatavotajā Meža likuma grozījumā. Grozījumus 25.septembrī sēdē apstiprināja Čehijas valdība.

Meža likuma grozījumu mērķis ir pozitīvi motivēt īpašniekus saimniekot ilgtspējīgāk, palielināt mežu daudzveidību un veicināt to pielāgošanos klimata pārmaiņām. Tam visam būtu jāveicina sekmīga mežu atjaunošana pēc mizgraužu postījumiem.

"Likumprojekts ir atbilde uz mežsaimnieku, valsts meža administrācijas darbinieku, interešu apvienību un profesionālās sabiedrības praktisko pieredzi un zināšanām. Vienkāršojam dokumentāciju, jo cenšamies atvieglot ar meža apsaimniekošanu un mežsaimniecību saistīto administrēšanu meža zemes īpašniekiem. Mežos dominē dabiskā atjaunošanās, kas padarīs tos izturīgākus pret laikapstākļiem un kaitēkļiem," teica Čehijas Lauksaimniecības ministrs Mareks Vibornijs.

Meža likums samazina īpašnieku pienākumus tādā mērā, lai saglabātu visas meža funkcijas, un likvidē nevajadzīgu birokrātiju. Piemēram, grozījumi pagarina meža atjaunošanas termiņus no 2 līdz 5 gadiem un jaunaudžu veselīgas augšanas nodrošināšanas termiņus no 7 līdz 10 gadiem. Šis pasākums palīdzēs uzlabot dabisko atjaunošanos, veicināt vietējo koku sugu izmantošanu un sugu daudzveidību. Ar grozījumiem arī tiek samazināts minimālais cirtmets - parastam mežam no pašreizējiem 80 gadiem līdz 60 gadiem. Tas ir arī viens no pielāgošanās pasākumiem, kas ļaus agrāk pārveidot sugām nepiemērotas audzes, kā arī dos iespēju agrāk pāriet no ganību uz t.s."bezsaimeka" apsaimniekošanu. Šī norma vienkāršos meža apsaimniekošanas plānu izstrādi mazo mežu īpašniekiem. Meža apsaimniekošanas mācību programmu

sagatavošanu vairs nenodrošinās atsevišķas pašvaldības, bet to turpmāk centralizēti nodrošinās Čehijas Meža apsaimniekošanas institūts, kas arī kontrolēs pieņemtās mācību programmas. Tas ne tikai samazinās administratīvo slogu pašvaldībām, bet arī mācību programmu pasūtīšana un kvalitātes pārbaude būs vienota.

Meža apsaimniekošanas ekspertiem turpmāk būs jāinformē īpašnieks par medījamo dzīvnieku nodarītajiem postījumiem vai ganību radītiem postījumiem. Būs jāierosina atbilstoši aizsardzības pasākumi, kā arī vismaz reizi 5 gados jāapmeklē apmācību kursi. Likums ļauj bez īpašas atļaujas izveidot dīķus, polderus un dambjus, kuru kopējā platība, ieskaitot ūdens virsmu, nepārsniedz 1 000 m². Attiecībā uz lielākiem projektiem, kuriem ir nepieciešama atļauja, tagad tiek atcelta maksa par tā saukto zemes lietošanas maiņu meža funkciju veikšanai, ja izbūvējamā ūdenstilpe vai ūdenskrātuve kalpos ūdens aizturēšanai ainavā vai uzlabos ūdens pieejamību meža ugunsgrēku dzēšanai.

Mežā tagad varēs ganīt mājlopus, taču tas nedrīkst nodarīt kaitējumu mežam vai ierobežot apmeklētāju brīvu piekļuvi tam. Ganīšana labvēlīgi ietekmē bioloģisko daudzveidību. No otras puses, tagad mežā būs aizliegts bojāt vai likvidēt jau ierīkotās slēpošanas trases. Par aizlieguma iebraukt mežā ar automašīnām vai motocikliem pārkāpšanu var sodīt arī mehāniskā transportlīdzekļa īpašnieku.

Ar jaunajiem likuma grozījumiem ievieš pilnīgi jaunus finansiālus stimulus meža ekosistēmu pakalpojumu sniegšanai. Īpašnieki varēs saņemt atbalstu par ekosistēmu pakalpojumu ieguvumiem, ko mežs sniedz sabiedrībai kopumā, - piemēram, ja meža īpašnieki audzēs mežus tā, lai tie piesaistītu pēc iespējas vairāk oglekļa un/vai atbalstītu to bioloģisko daudzveidību. Saskaņā ar likuma grozījumiem joprojām būs iespējams ieiet mežā un vākt ogas, sēnes un citus blakusproduktus savām vajadzībām. To darot, meža ekosistēmas nedrīkst tikt bojātas vai apdraudētas. Likumam būs jāstājas spēkā 2025. gada 1. jūlijā, bet daži noteikumi tiks atlikti uz vienu vai diviem gadiem.